

Szakképzett pénztárosok

Az önkiszolgáló rendszerű boltok számának növekedésével mind nehezebbé válik a pénztárosok munkája. Nemcsak a pénztárgépet kell kezelniük, de ismerniük kell valamennyi cikket és azok árát is. Az ő ügyességükön múlik, mennyi idő alatt véggezhetnek a vevők a vásárlással.

Az Elelmiszerkereskedelmi Iroda javaslatot juttatott el a felsőbb szervekhez: szakosítsák, illetve kössék a pénztárhoz ezt a munkakört. A javaslat alapján a Belkereskedelmi Minisztérium megbízást adott pénztárosképző iskola létesítésére.

Milyen lesz és mikor kezd működését az első pénztárosképző iskola?

Eddig az egyes vállalatok képezték maguknak pénztárosokat, de nem adtak bizonyítványt. A minisztérium felügyelete alatt működő új iskola előreláthatóan még ebben az évben, de legkésőbb a jövő év elején megnyílik — Budapesten. Az első tanfolyam húsz hallgató részvételével 100 órára tervezik. Ha beválik, az ország más városaiban is létesítenek ilyen iskolát.

KISZ rakodóbrigádok segítenek a fűszerpaprika-begyűjtésben

A munkaerőhiánnyal küzdő szegedi élelmiszeripari üzemekben ez év nyarán is sokat segítettek a technikumok, gimnáziumok tanulói. Most az év végén is sokszor kérnek segítséget élelmiszeripari üzemek a tanulóifjúságtól. Rendszeresen foglalkoztatják politechnikai oktatás keretében a Körösy József Közgazdasági Technikum fiataljait a konzervgyárban. A paprikafeldolgozó vállalat pedig a termés begyűjtéséhez kéri a KISZ rakodóbrigádok segítségét.

Már második vasárnap vettek részt a többnyire tanulófiatalokból szervezett KISZ rakodóbrigádok a fűszerpaprika-szállításban. Általában 20 tehéngépkocsival dolgoztak a fiatalok. A nagykamarási telepről a makói, Kistelekről a szegedi fel-

Befejeződött az önkéntes néprajzi gyűjtők országos találkozója

Vasárnap befejeződött az önkéntes néprajzi és nyelv-találkozója. A négy napos konferencia első három napján, tudományos előadásokat hallgattak a résztvevők, vasárnap pedig Tápéra látogattak.

A tanácskozáson előadást tartott dr. Szabó István, a történettudományok doktora, dr. Benkő Loránd, a nyelvtudományok doktora, dr. Deme László kandidátus, Szabó Géza főiskolai tanársegéd, Várkonyi Imre felsőfokú tanítóképző intézeti tanár, dr. Tálas István kandidátus, dr. Kniezza István akadémikus, dr. Balog Ist-

ván levéltár-igazgató, dr. Rakonczai Ferenc hódmezővásárhelyi tsz-tag tájsszómagyarázatokat ismertettek. Dr. Nyíri Antal kandidátus, egyetemi tanár A nép élete és a szavak története címmel tartott referátumot. Dr. Juhász Antal muzeológus a szegedi tanyavilág népi építkezéséről beszélt. Papp Imre szentesi tsz-tag a kemence-építés módját ismertette. Zöldy Pál nyugalmazott szegedi postafelügyelő A topolyai kisbéres címmel értekezett. Dr. Bálint Sándor kandidátus, egyetemi tanár a Szeged vidéki folklór kérdéseiről szövegezte. Dr. Ferenczi Imre szegedi egyetemi adjunktus Törökörri emlékek a magyar néphagyományban címmel tartott előadást.

Grynaeus Tamás laboratóriumi asszisztens Engi Tüdös Vince szegedi tudósember alakját és munkáját ismertette. Tombác János zombói tsz-tag, a népművészet mestere egy zombói népmesét mondott el.

A tápi kiránduláson a találkozó résztvevői megtekintették a falugyűjteményt, a gyékényes háziipari szövetkezetet, a népi táncsoport próbáját és meglátogattak több parasztházat.

„Begyűjtötték” az üvegházakban

Megkezdődött a fűtési idény a téli kertészetekben. Az újszegedi Haladás Termelőszövetkezet üvegházai-ban az ötvenkét fokos termálművelési melegítő a blokkházak talaját és levegőjét. Keréken tízezer négyzetméter üvegfelület alatt nevelnek rózsákat, szegfűket. Nemcsak a közös gazdaság üzleteit látják el virágokkal, szerződéses viszonyban állnak a fővárosi kertészeti vállalat-tal. A harmadik negyedé-

ben száz ezer szál rózsát és huszonhatezer szál szegfűt szállítanak Budapestre. Ez az év az első, amikor nagy számban nyílnak az újdonságok: a Super Star, a Montezuma, a Tiffani és más, úgynevezett divatrózsák élénk színeikkel kiválnak a többiek közül. Az egyik üvegházban karalábét is nevelnek. A téli primőr exportját karácsony táján kezdi meg, s több mint húsz ezer darabot szednek majd fel. Ugyancsak fűtenek a baktói Felszabadulás Tsz. kertészetében, ahol — háromszoros hasznosításra törekedve — előbb karalábét, majd salátát, utána pedig étkezési paprikát termelnek.

A várható fagyos éjszakák elől a szabadból a klímaházba telepítették a József Attila Tudományegyetem botanikus kertjében a meglehetősen kedvelő kaktuszféléket. Közülük a két-három méter magas perui oszlop- és a mexikói kígyó-kaktuszok áthelyezése volt a legkörülményesebb. Jövőre már nem kell bolygatni őket, mert szétszedhető üvegház építenek föléjük s állandóan eredeti helyükön maradhatnak a délszaki növények.

Gát az Ográn

Északnyugat-Csehországban az Ogra folyón 3386 méter hosszú, s az alpnál 760 méter széles földgát épül, amely a maga nemében a legnagyobb Közép- és Nyugat-Európában. Ha ezt a földmennyiséget vagonokba raknák, a szerelvény hossza az Egyenlítő egyharmadát tenné ki.

Eddig már mintegy 4,5 millió köbméter földet raktak a gátba. Az építkezést 1967 tavaszán fejezik be. A mesterséges tó túlkre megközelíti majd a 14 négyzetkilométert. A víztároló vizet négy nagy hőerőmű és több iparvállalat fogja használni.

A madár is...

Kora reggel óta látjuk, hogy a házunk előtti platánfa sűrűjében szelíd gerlepar ide-oda száll. Fontolgatják, hogy melyik ágon rakjanak fészket. Crák telnek el, amíg el tudják dönteni. Utána szorosan egymáshoz simulnak, hogy megállapodjanak a soronkövetkező feladatban. Látszólag mindezen az anyáé a döntő szó, ő a hangosabb. Az apa csak ritkán és halkán szólal meg, hogy belemegy vagy tagadó mozdulatokkal támassza alá a maga bölcsnek vélt igazát.

A nap már magasan fut az égen, amikor dallamos turbékolással mind a ketten sietve munkához látnak. Az egyik vékony kis ágakat hoz, a másik lágy agyaggal a szájában tér vissza.

Délután már tényérnyi magasan áll a testre szabott fészkek köralakú fala. Most rövid pihenő következik, utána pedig eséséget szedni szállnak le a fa alá, ahol vidáman játszódozó gyerekek egész nap szórják a morzsákat. Itt csak az a baj, hogy sűrűn kell a két gerlénnek egy-egy gyors szárnycsapással kitérni a feléjük suhanó tarka labdákat útjából, de kárpótlásul bőséges eséséget szedhetnek össze.

Öt napi szorgalmas munka után a gerlemama már csak reggelenként hagyja el rövid időre a kényelmes, puha fészket. Ettől kezdve hetekig hűsége párja hoz neki a szájában jó falatokat és friss vizet. Szabad per-

ceft ő is a fészket mellett tölti el. Onnan nézi turbékolva az önként vállalt fészkeftőségében pihenő párját. Sötétedés előtt melléje száll, hogy hosszú csókkal vegyen tőle búcsút. Éjszakai álmuik fölött csak a sűrű lombok örködnek.

Három heti kényszerű különválás után az anya boldogan mutatja párjának, hogy hajnal óta már negyedik magával lakja a fészket.

A halkán csipogó fiókák még csak a fejüket tudják emelgetni, de kicsiny szájjukkal máris enni kérnek. Hoz is nekik egész nap az apjuk válogatott falatokat. Az első napon egyedül, utána pedig a némileg már erőre kapott párjával együtt.

Am egy hétig tartó boldogság után nagy szomorúság szakadt a gerleparra. Délelőtt váratlanul sötét, komor fellegek jelentek meg a fészket fölött. A szülők türelmetlenül röpködtek fel az égnél. Talán hogy elkergessék a félelmetesen gomolygó felhőket, vagy hogy maguk izgalmát csillapítsák. Végül, amikor már nem tudnak mást tenni, fáradtan helyezkednek el a szemközti ház padlásablakán. Elfért volna benne az egész család, de a kicsik még nem tudtak repülni. Ok a fészket alján kerestek további menedéket. A platánfa törzse recsegetve hajladozik. De a fészket biztosan tartja.

A néptelen utcákon elsodort tetőcserepeket, zöld gallyakat és szerte-hulló üvegdarabokat sodor magával az eső sebesen patakzó árja. Később szilvaszem nagyságú jég is vegyül

az esőben. A gerlek látják már, hogy gyorsan cselekedni kell. Elsőnek az apa indul fergeteges vihar közben, hogy elérje a fészket. Am alig tesz egy-két szárnycsapást, máris úgy hull a földre, mintha lövés érte volna. Utána a párja bont szárnyát, megmenteni a kicsiny fiókák életét. A vihar ekkor még kegyetlenül tombol tovább. Tör, zúg mindent, ami az útjába kerül.

Az anya sérült fejével ugrat, de eléri a fészket, ahol szétterített két szárnyával mind a három reszkelő fiát betakarja. De ő védtelenül marad.

Csak néhány percig tart még a vihar, aztán amilyen gyorsan jött, ugyanolyan gyorsan vonul is el az északnak. Elcsendesedik minden, dél felől fényes napugarak törnek át a ritkuló felhők között. Ezt látva, felrepül a fa tövében gyöttrődő madár is a ferdén álló fészket mellé. Az anyát fénytelen szemekkel, mozdulatlanul találja. Oldalt bukott fején vérfolt piroslík. Ott érte el a végzetet. Körülötte a három éhező türelmetlen csipogással enni kér. Az apa is szólt hozzá, de minden hiába.

Ezt a történetet úgy írtam meg, ahogy az élet játszotta el a házunk ablaka előtt, ahonnan egy kisiskolás fiúval együtt néztük végig. Utána megkérdeztem tőle, vajon miért hagyta el a gerlepar ilyen öldöklő viharban a biztos ablakfedezéket?

— Mert a madár is szereti a fiát — felelte szomorúan a gyerek.

Grmos János

Bővítik a bojszolgálatot

Az 1-es számú Belkereskedelmi Szállító Vállalat évek óta üzemelteti szegedi kirendeltségén a bojszolgálatot. A vállalat munkáját most az illetékesek felülvizsgálták és megállapították, hogy a bojszolgálat jelenleg nem tölti be feladatát, keveset nyújt a lakosságnak. A tapasztalatok szerint a bojszolgálat munkája eddig mindössze abban merült ki, hogy a Szegeden levő három bútorboltból szállított a lakosságnak bútorokat. Másfajta árú szállítást nem vállaltak. Így a gépkocsikapacitás sem volt kellőképpen kihasználva.

A vizsgálat szerint ez a rossz módszer káros volt nemcsak a vállalatnak és a lakosságnak, hanem a népgazdaságnak is. Ezért az 1-es számú Belkereskedelmi Szállító Vállalat vezetői a Szeged városi tanács kereskedelmi osztályának vezetőjével folytatott tárgyalás során a következő intézkedéseket tették:

November 15-től — a lakosság kívánságának megfelelően — bővítik a szegedi bojszolgálatot. Kétféle tarifát állapítottak meg. Az I. osztályba tartoznak a 10 ki-

lóméteren belül szállított darabúruk, a II. osztály árakulakciója pedig a 24 kilométeres körzetbe szállítandó darabúrukra vonatkozik. Intézkedtek, hogy ezentúl nemcsak a szegedi bútorüzletekből, hanem valamennyi kiskereskedelmi üzletből vagy nagykereskedelmi vállalatból elfogadjanak megrendelést szállításra. Ezenkívül kocsi biztosítanak a lakosság egymás közötti szállításának lebonyolítására is.

A kibővített bojszolgálat az árut ezentúl teljes felősszeggel veszi át a megelölt üzletből, felrakja házhöz szállítja, ott-hon pedig lerakja. Nem kell külön segéd munkást fogadni rakodásra. Ha szállítás közben bármi baja történne az árúnak, a bojszolgálat tartozik azt kijavítani, vagy a kárt megfizetni.

A november 15-től kibővített szolgálat részére elegendő gépkocsit és embert biztosítottak. Amennyiben a lakosság igényli, további gépkocsit és munkaerőt bocsátanak a szegedi kirendeltség rendelkezésére. Egyébként a szállítási igényt reggel 6-tól este 9 óráig lehet bejelenteni a bojszolgálat 41-03-as telefonján.

INTÉZKEDÉSEK A CIPŐK ÉS A TELEVÍZIÓK MINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSÁÉRT

Minőség és ár

A Dél-Magyarország cikkére válaszolnak az illetékesek

A Dél-Magyarország 1964. szeptember 12-i számában „Minőség és ár” címmel cikket közzölt. Ebben bírálta több áru minőségét és ezzel összefüggően árkiállítását.

A cikkre az Országos Árhivatal osztályvezetője, Somhegyi Nándor — egyebek között — a következőket válaszolta:

Az újság által írt témák elbírálása inkább a felügyeleti szerv hatáskörébe tartozik, mint az Országos Árhivataléba, de ennek ellenére az egyes kérdésekre teljes-séggel igyekeztünk válaszolni.

A termékek ára és minősége közötti összhangot a jogszabályok messzemenően biztosítják. A termékek ár-megállapításai a szabványban foglaltaknak megfelelően történnek és az I. osztályú termékekre vonatkoznak. Természetesen,

ha a kérdéses termék nem felel meg az I. osztályú termékekre előírt minőségi

feltételeknek, akkor a tényleges minőségi jellemzőknek megfelelő árat kell érvényesíteni a termékért.

Amennyiben ez nem így történik, akkor a vállalatot felelősségre kell vonni annak felügyeleti szerve útján. Erre azonban csak konkrétum alapján kerülhet sor.

A gyermekek cipő minőségével már az országgyűlés is foglalkozott. A bejelentett panaszok alapján a könnyűipari miniszter felülvizsgálta a kérdést és bejelentette az országgyűlésnek, hogy a szükséges intézkedéseket a minőség megjavítása érdekében megtette.

Ezek többek között a Könnyűipari Minisztérium termelési főosztályának közlése szerint: rögzítették, hogy a különböző rendeltetésű cipők milyen anyagból készülhetnek; a talpvastagságot emelték a kopásállóság és a vízállóság növelése céljából; a ráman varrott és faszeges gyermekcipők bőrtalpat impregnálják, kidolgozzák a kötelező ragasztási szilárd-sági értékeket, s azokat szabványban rögzítik. A Könnyűipari Minisztérium a felsőbörök vízállóságának biztosítására és a színlepergése megakadályozására a bőrgyáraktól kért intézkedéseket. Például a technológiai előírásoknál a színrögzítés biztosítására, a kötelező érték kidolgozására és biztosítására.

A Minőségi Cipőgyár a vállalati összevonás után kétféle — mechanikai és kézműipari — fogyasztói árat alkalmazhat, attól függően, hogy a cipő melyik gyáregységben készült.

A cikkben említett 165 forint 50 filléres fogyasztói ár sima, marhabox felsőrésű, bőrtalpatú, bélelten mechanikai női pómsz cipő fogyasztói árának felel meg. Az ugyanilyen cipő kézműipari fogyasztói ára 253 forint. A cikkkel kapcsolatos vizsgálatainkra a vállalat modell-szám ismeretében hiányában csak azt tudta közölni, hogy az említett lyukacsos cipőt, mint exportbiztonsági tartályt, és mint az „A” gyáregységből származó terméket 250 forintos fogyasztói áron a RES útján hozta forgalomba. In cikkben említett 258 forintos fogyasztói árú termékről tudomásunk nincsen. Megemlítem, hogy

a kétféle fogyasztói ár megszüntetésére folyamatban vannak a tárgyalások.

A habselyemárunkkal és a nylonharisnyákkal szemben kifogásokra a Könnyűipari Minisztérium nyújt a szerkesztőségnek tájékoztatást.

A Kohó- és Gépipari Minisztérium kereskedelmi főosztályáról Nagy Dezso osztályvezető válaszolt a „Minőség és ár” című cikkre.

A Dél-Magyarország cikke a Kohó- és Gépipari Minisztérium feladatkeretét is érintő bírálatával — azaz, hogy a tv-készülékek minőségével is van probléma, s meg kell szigorítani a gyári minőségi ellenőrzést és a kereskedelmi átvételt, egyetértünk — állapítja meg többek között, majd így folytatja: A problémák előttünk is ismeretek, s azok megoldása érdekében a múltban is megtettük és a jövőben is megteszszük a szükséges, a lehetőségek szerint megvalósítható intézkedéseket. A tett intézkedések — természetesen — elsősorban a műszaki fejlesztés, a minőségi jellemzők emelése és a minőségellenőrzés irányában történtek. Ennek eredményeként javult a készülékek minősége, bár további tennivalók vannak.

Megállapítható, hogy a magyar tv-készülékek hiába-aránya nem rosszabb, mint egyes fejlett ipari tőkés országokban. A „Funkschau” című szaklap 1963. évi 7. számában közölte az NSZK-beli Hessen környéki tv-javítócsoporthat statisztikáját, az új vásárlású tv-készülékek hibaalakulását. Eszerint az összes eladott készülékből bekapcsolásból hibás 13—20 százaléka, egy héten belül további hibás 22—23 százaléka, egy hónapon belül további hibás 25—30 százaléka. A német szakkal közlése szerint tehát egy hónapon belül az eladott készülékek körülbelül 65—70 százaléka hibásodik meg.

Hazánkban — a fentiekben ismertetett intézkedések után — a vásárlók minőségi kifogásainak érvényesítésére és a garanciális javításokat végző szervizhálózat mind megfelelőbb működésének megszervezésére is történtek intézkedések. Ezek hivatottak a jogos minőségi kifogások azonnali orvoslására, valamint a garanciális javítások gyors — különösképpen utánjárás nélkül történő — elvégzésére.